

Verkeersveiligheid:
kies resoluut voor ZERO
want meer aanvaarden
we niet!

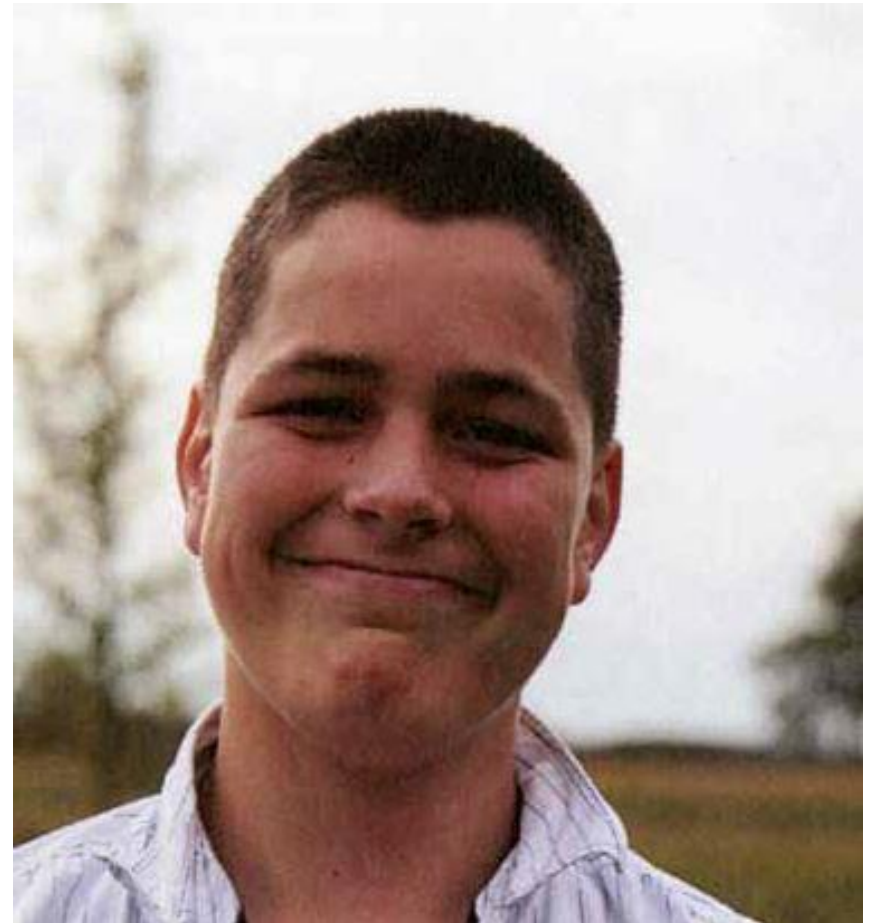
Rede door Cathy Berx
Gouverneur van de provincie Antwerpen
2015

© Cathy Berx

In memoriam
Nick Vermeiren (1/03/1994-18/03/2012)
het roer moet drastisch om!

- **Eerbetoon aan Nick Vermeiren** en aan alle andere verkeersslachtoffers uit onze provincie: “Laat hun dood niet helemaal zinloos en voor niets geweest zijn!”
- **90 verkeersslachtoffers** in 2014 in Provincie Antwerpen
- Meer dan 3 per 2 weken
- Elke 3 maanden **een klas van 24 leerlingen dood in het verkeer**
- 21 jaar geleden: nog **231 verkeersdoden**

Ambitieuze doelstelling: ZERO, NUL doden en/of zwaargewonden in het verkeer

- Ten laatste tegen **2030 NUL** doden en zwaargewonden in en door het verkeer
- Tot die datum: **jaarlijkse daling van aantal doden en zwaargewonden met minstens 10%**
- **Nultolerantie voor rijden onder invloed van alcohol en/of drugs**

Zelfsturende wagens: een niet zo verre toekomst

Wat je niet wil dat jou geschiedt, doe dat ook een ander niet!

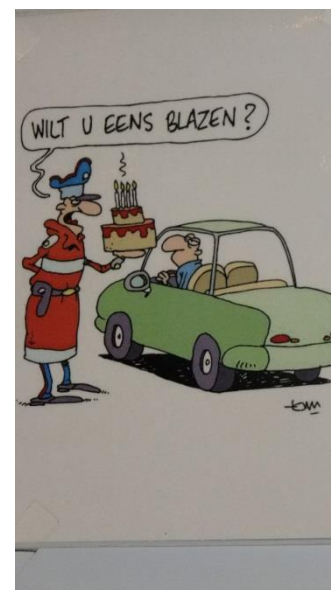
- **Voorstel 1:** *Gedraag en verplaats je steeds zo in het verkeer, zoals je wil dat anderen zich gedragen wanneer jij zelf een ander vervoersmiddel gebruikt*
- **Voorstel 2:** *Rangschikking en onderlinge benchmark aanzet tot resultaatgedreven acties:*
Verkeersveilige gemeente provincie Antwerpen
- **Voorstel 3: NULTOLERANTIE** *Verlaging van de tolerantiedrempel voor alcohol achter het stuur van 0,5 naar 0,2 promille!*

Terugblik op
20 jaar WODCA
(1994-2014)

20 jaar WODCA: een korte historiek

20 jaar WODCA: een korte historiek

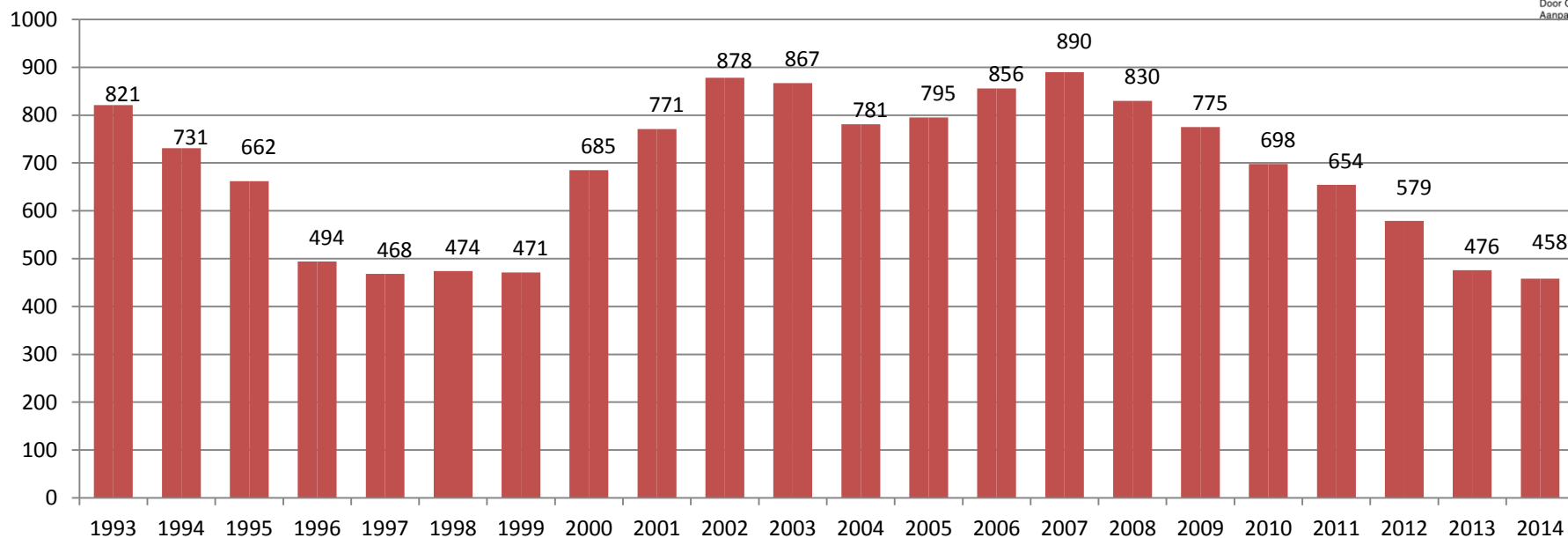
WODCA is...

- WeekendOngevallen Door controles Aanpakken
- Meer dan controles alleen
- Verzamelen van cijfermateriaal
- Een samenwerking tussen gouverneur, politie en parket

Evolutie aantal ongevallen tijdens WODCA-uren

Evolutie aantal WODCA-ongevallen (1993 - 2014)

data BIVV

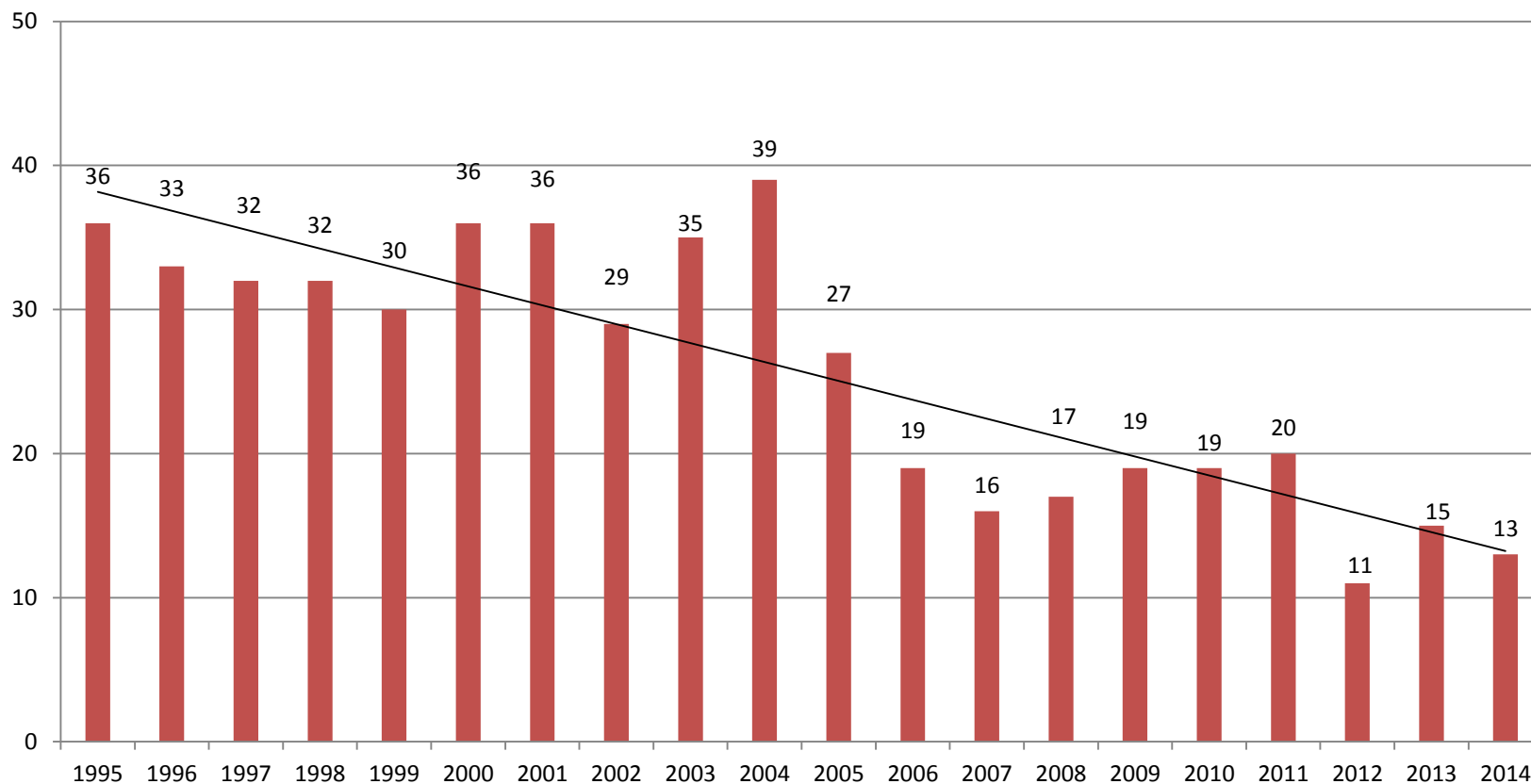
provinciale databank

provinciale databank (+ opname achterstallige ongevallen)

start WODCA-databank

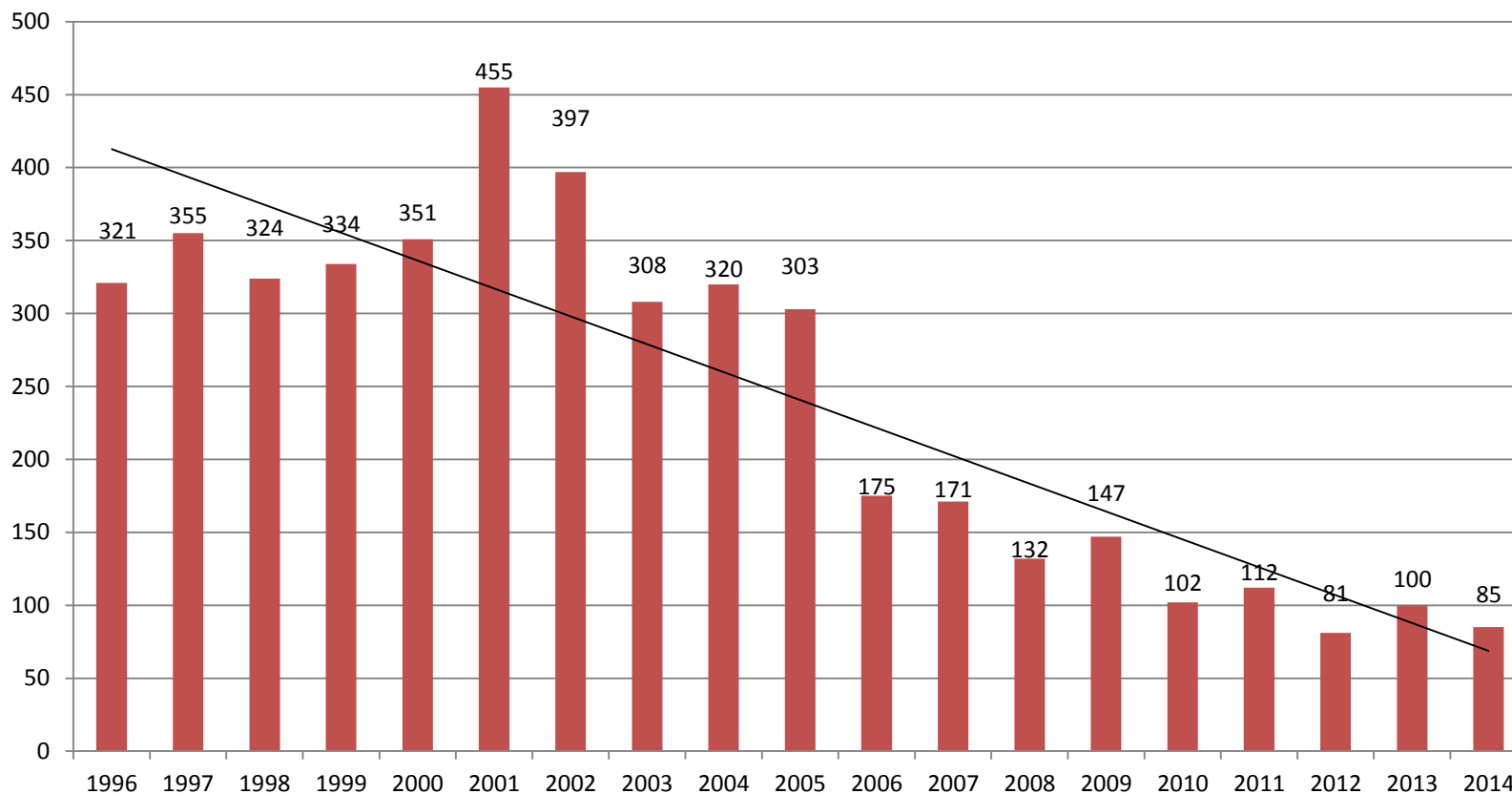
Evolutie aantal dodelijke slachtoffers tijdens WODCA-uren

1995 - 2014

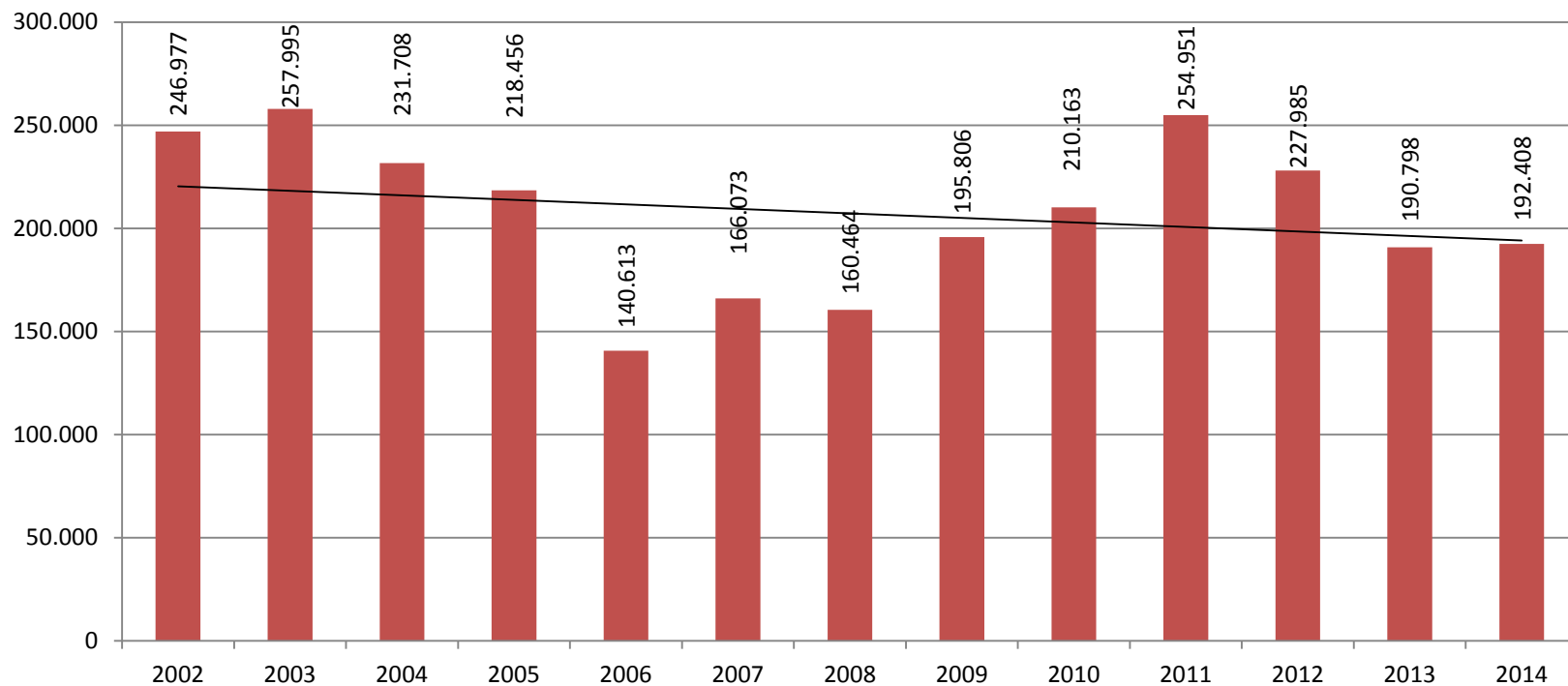
Evolutie aantal zwaargewonde slachtoffers tijdens WODCA-uren

1996 - 2014

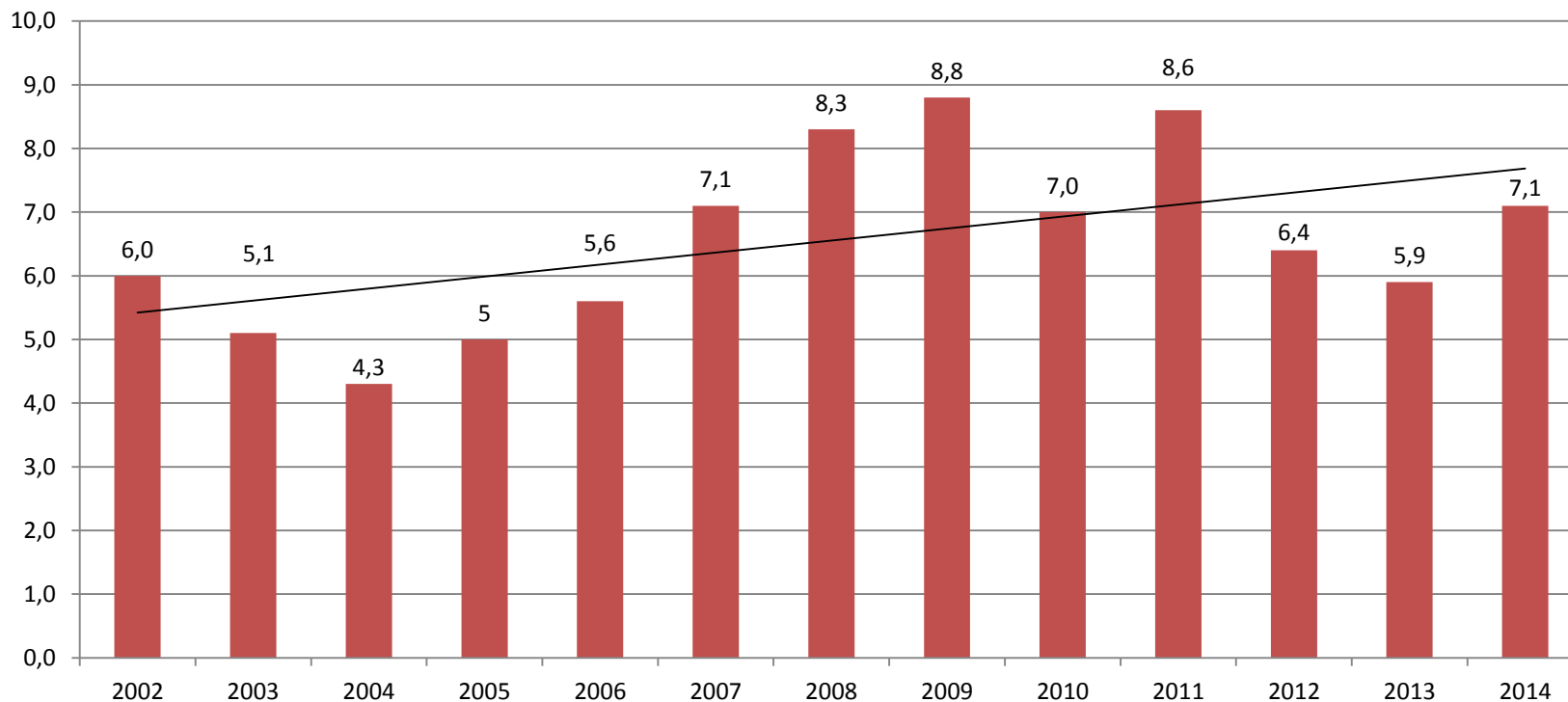
Evolutie aantal bemande snelheidscontroles

2002 - 2014

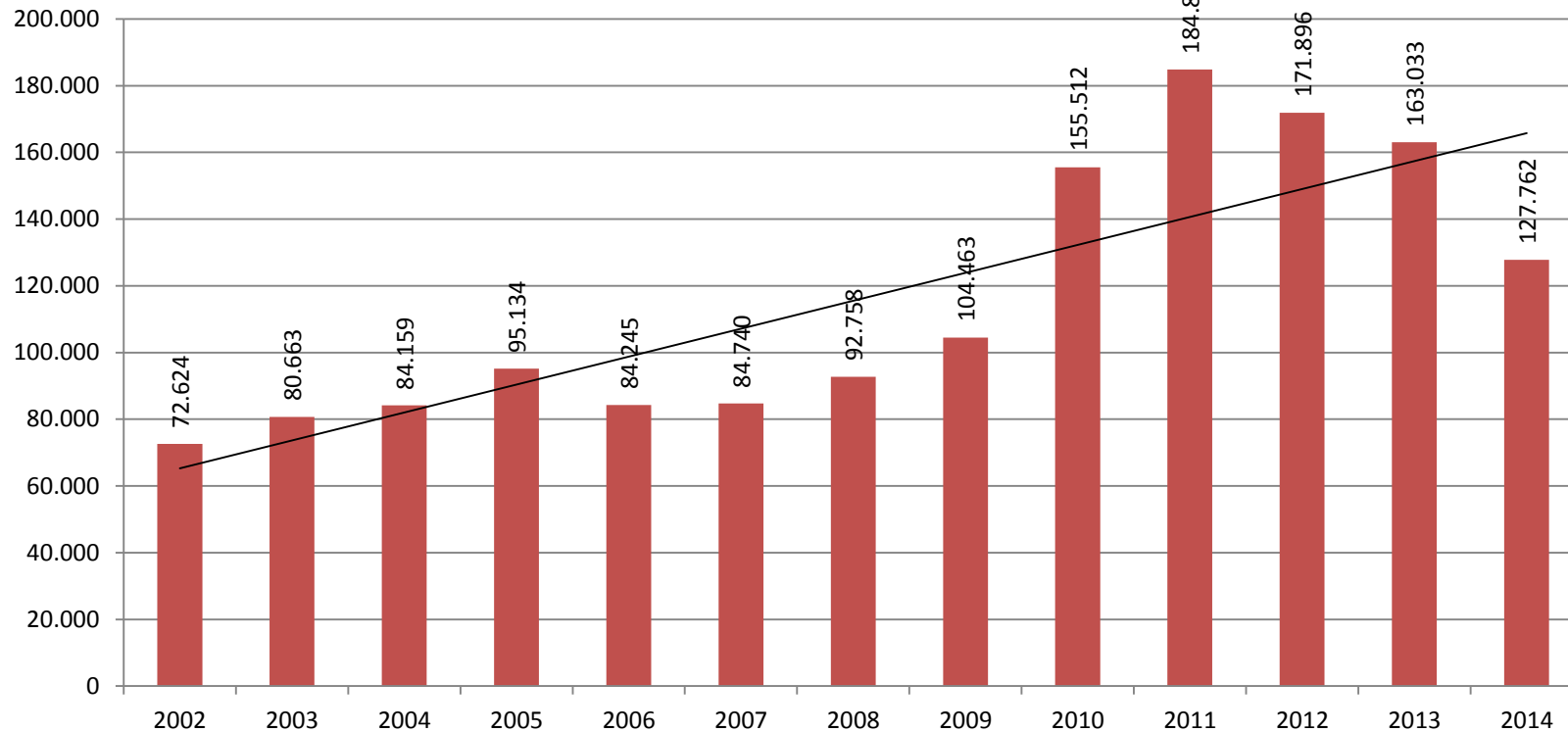
Evolutie percentage overtreders t.o.v. aantal snelheidscontroles

2002 - 2014

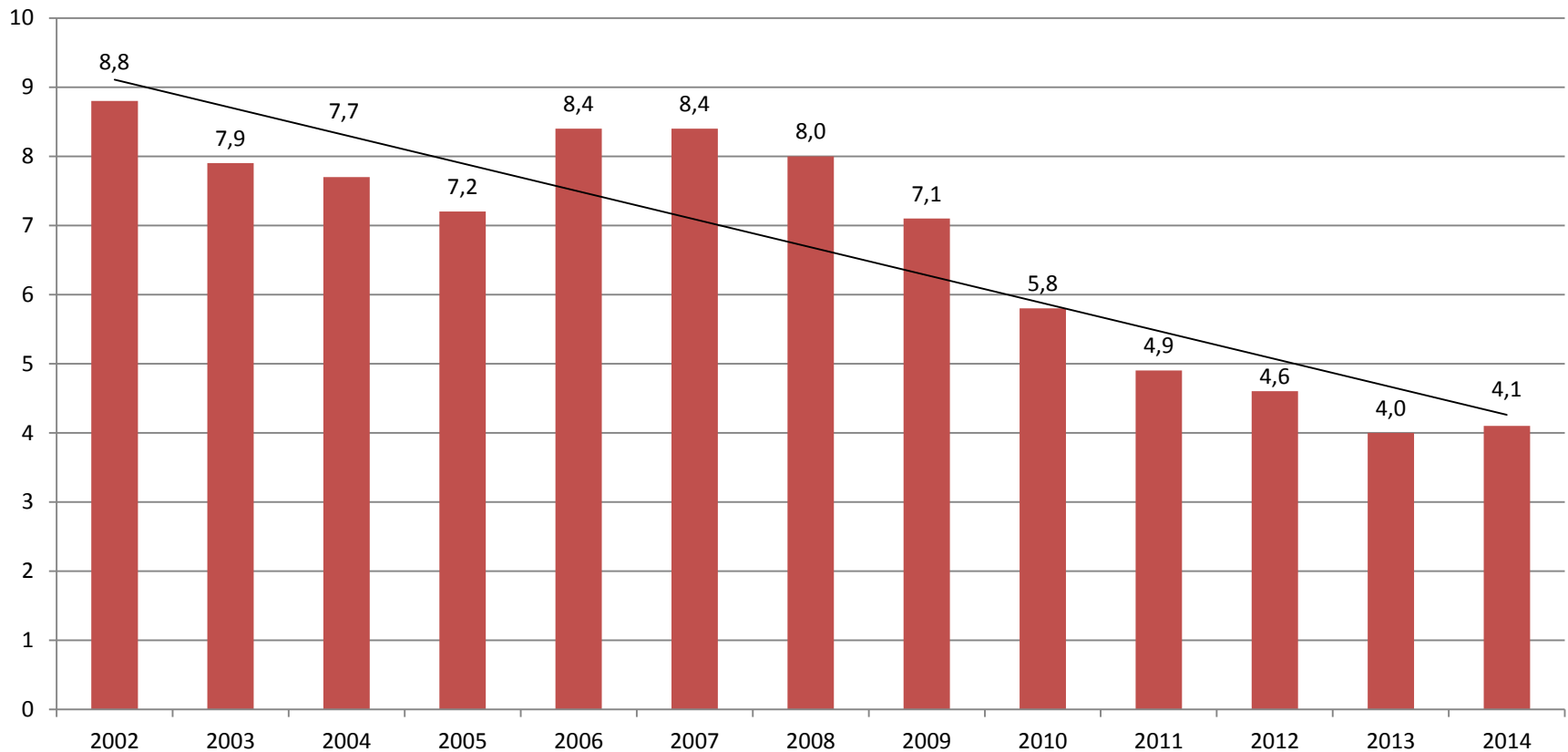
Evolutie aantal alcoholcontroles

2002 - 2014

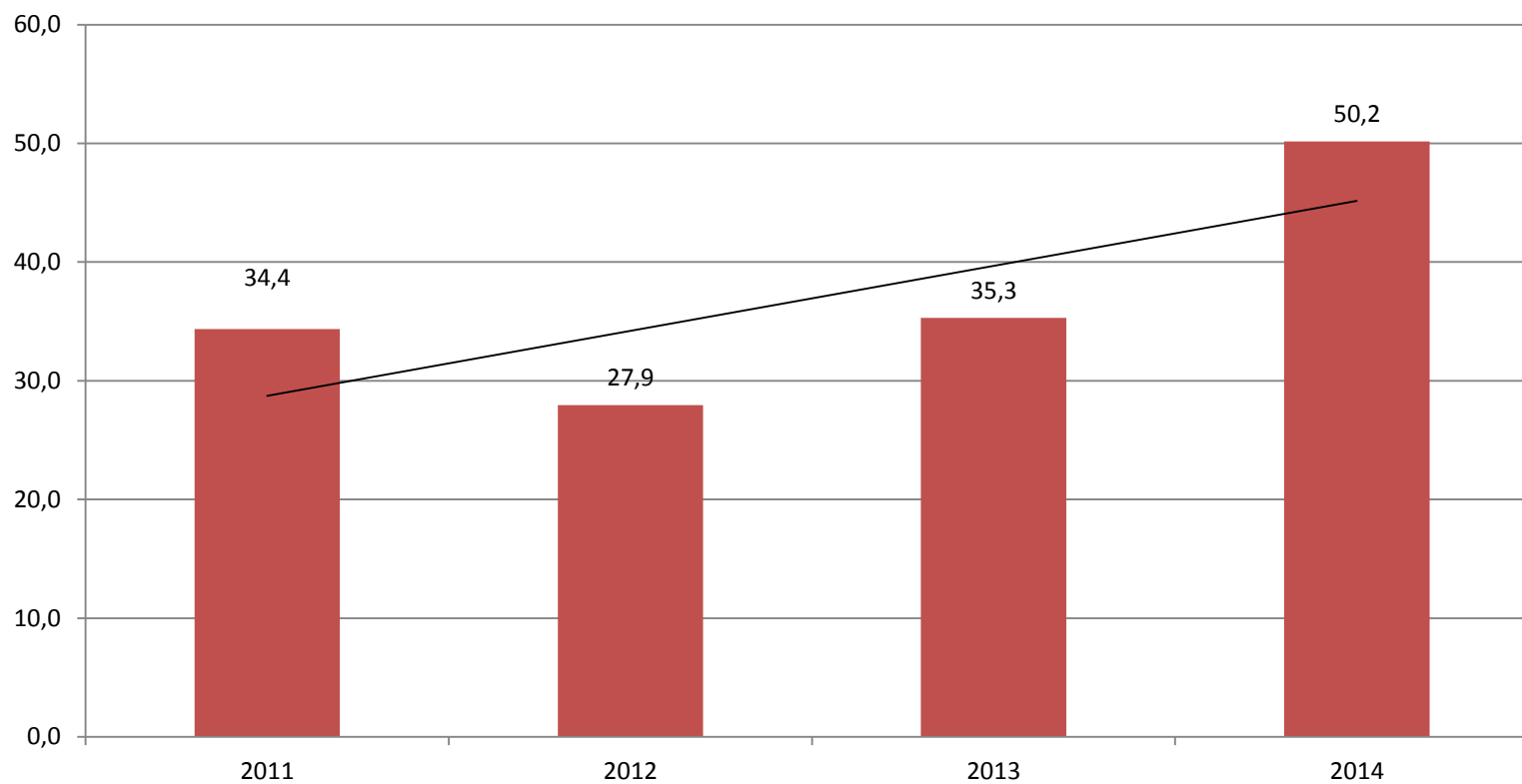
Evolutie percentage positieven t.o.v. aantal ademtesten

2002 – 2014

Evolutie aantal positieve speekseltesten t.o.v. aantal speekseltesten

2011 - 2014

WODCA: Cijfertendens 2015

	1 jan 2014 - 15 nov 2014	1 jan 2015 - 15 nov 2015	vergelijking zelfde periode 2014-2015
# ongevallen	414	373	- 41
# doden	12	9	- 3
# ZG	82	58	- 24
# LG	425	421	- 4
totaal # slachtoffers	519	488	- 31
# snelheidcontroles	172.465	151.019	-21.446
% overtredingen (snelheid)	7,2	7,0	- 0,2%
# alcoholcontroles	113.424	88.945	-24.479
% overtredingen (alcohol)	4,2	4,7	+ 0,5%
# speekseltesten	257	540	+ 283
# positieve speekseltesten	130	312	+ 182
% positieve speekseltesten	50,6%	57,8%	+ 7,2%

- Ook in 2015 blijft het **totaal aantal slachtoffers dalen**
- **Bemande snelheidscontroles:** 7,0% reed te snel (2014 = 7,2%)
- **Alcoholcontroles:** 4,7% had te veel op (2014 = 4,2%)
- **57,8%** van wie een speekseltest onderging, **bleek onder invloed van drugs** (2014 = 50,6%)

Duurzaam woon-werkverkeer

- **18%** van alle arbeidsongevallen gebeuren op weg van en naar het werk
- Van alle arbeidsongevallen met dodelijke afloop zijn **maar liefst 40% arbeidswegongevallen**
- **Hoge kost:** €400.000/dode door arbeidsongeval
- **Voorstel 4:** *Systematisch bijdragen tot kennis verkeersveiligheidsmanagement van bedrijven en organisaties (BIVV, vzw Rondpunt,...) en hen waar nodig ook ondersteunen*
- **Antwerpse havensector:** tegen 2030: daling met **minstens 10% van alleen rijdende autobestuurders** dankzij goede modal shift of UBER-geïnspireerde app

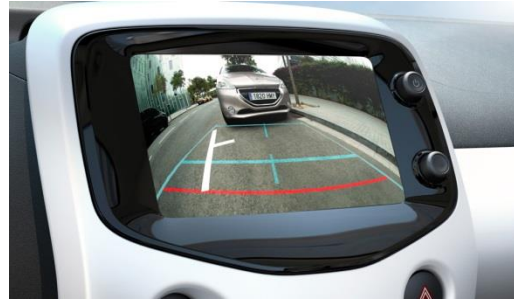
Slimme, verkeersveilige weginfrastructuur

- **Grootste uitdaging:** alle kruispunten onverwijd conflictvrij maken
- **Voorstel 5:** *Fietsers en voetgangers krijgen voldoende ruimte om veilig over te steken alvorens het gemotoriseerde verkeer groenlicht krijgt*
- **Verkeersveiligheid** krijgt voorrang op **vlotte doorstroming** aan scholen zonder het verkeer te stremmen wanneer kinderen op school zijn
- **Voorstel 6:** *Afschaffing van het verkeersonveilige winteruur*

Efficiënte handhaving

- Inzichten uit de psychologie: *priming*, *nudging* en *theory of planned behaviour* helpen bij keuze handhavingsinstrumenten
- **Transparant, efficiënt, performant, rechtvaardig en evidence-based handhavingssystemen**
- Correct verkeersgedrag maximaal preventief afdwingen
- **België: efficiëntie, effectiviteit en performantie verkeershandhaving moet beter!**
- **Voorstel 7: Rust alle nieuwe voertuigen uit met een automatisch remsysteem, snelheidsbegrenzer, ingebouwd alcoholslot en een zwarte doos als opstap naar veilige, zelfsturende wagen**

Mercurius kruispuntbank voor rijbewijzen en andere noden op het terrein

- **Voorstel 8:** *Realiseer geactualiseerde en betrouwbare kruispuntdatabank voor controle op rijbewijzen en verbind ze met de data van andere lidstaten van de EU*
- Geactualiseerde informatie over status rijbewijs, toegankelijk voor politie, parket en rechter
- Tools voor optimale handhaving verkeerswetgeving en een performante strijd tegen verkeerscriminaliteit
- Mobiele werkstations, betaalterminals, performant netwerk van ANPR-systemen, elektronisch rijbewijs, onbemande en slimme camera's, snelle ademtoestellen, trefzekere speekselanalyse,...

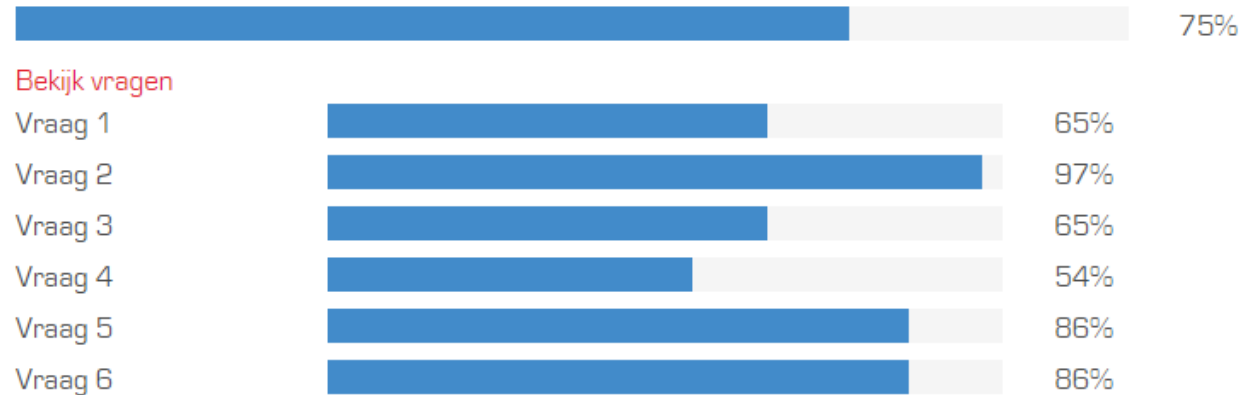
Verhoogde aandacht voor verkeersveiligheid

- **Campagnes** van BIVV en VSV en **lik-op-stukbeleid** van Antwerpse stadsbestuur en politie
- **Engagementen van gemeenten** (Arendonk en Ravels) als SAVE-gemeente
- **Geef politierechters & parket** meer armsgslag
- **PAVA**: kennisdeling en gezamenlijke actie; **coördinatiegroep ANPR**: performant systeem en optimale communicatie tussen lokale toepassingen
- **“Weggebruiker het is aan u”**, oproep min. J. Galant groot succes door brede maatschappelijke betrokkenheid
- **Staten-Generaal Verkeersveiligheid**: **“Op weg naar 2020”**

Resultaten verkeersquiz BIVV: deel 1: verkeerskennis: % juist beantwoorde vragen

Verkeerskennis

1. Vanaf hoeveel promille alcohol in het bloed mag je niet meer rijden?
2. Zijn er trucjes om de meting via de blaastoestellen te beïnvloeden?
3. Hoeveel bedraagt de boete voor het niet dragen van de veiligheidsgordel in de wagen?
4. Wat is de ideale volgafstand op een autosnelweg?
5. Wat betekent dit bord?
6. Aan deze school hangt een wit bord met daarop 30 km/u. Tot waar geldt deze snelheidsbeperking?

→ In totaal **38 deelnemers**, response rate behoorlijk goed: **35,5%**

Resultaten verkeersquiz BIVV: deel 2: attitude en ervaring

1. Ik ben al eens betrokken geweest bij een verkeersongeval: → **73,17% ja**
2. Ik kreeg al eens een boete voor overdreven snelheid: → **70% ja**
3. Ik wil strengere regels ten aanzien van rijden onder invloed van alcohol en drugs: → **74, 36% ja**
4. Hoe groot is naar uw gevoel de kans om tijdens het rijden gecontroleerd te worden op drugs? → **47,37% weinig kans, 31,58% heel weinig kans**
5. Er wordt voldoende gecontroleerd op het rijden onder invloed van drank en drugs: → **63,16% neen**
6. Wat helpt het meest om uw rijgedrag aan te passen? → **44,74% meer controles; 21,05 % onbemande camera's; 15,79% zwaardere boetes; 13,16% sensibiliseringscampagnes; 5,26% niets van dit alles**
7. Draagt u een veiligheidsgordel in de wagen? → **76,32% ja**
8. Alcohol achter het stuur? Als ik nog met de wagen moet rijden drink ik... → **18,42% nooit; 60,53% durf ik 1 glaasje drinken; 18,42% durf ik wel al eens een paar glazen teveel drinken; 2,63% drink ik zonder limieten**
9. GSM achter het stuur? Als ik aan het rijden ben... → **44,74% bel ik steevast handenvrij; 21,05% stuur ik wel eens een sms of mail met de gsm in de hand; 34,21% leg ik mijn gsm aan de kant**
10. Ik overtreed de snelheidslimieten... → **34,21% nooit; 52,63% met maximum 10 km/uur; 10,53% met meer dan 20 km/u; 2,63% met maximum 20km/u**

Samen maken we van Antwerpen de meest verkeersveilige provincie!

- **Ambitieuze doelstelling:** ZERO/NUL doden en zwaargewonden in het verkeer tegen ten laatste 2030
- Tot dan **daling van minstens 10% per jaar**
- **Verderzetting WODCA met gemeentebesturen en politiezones**
- **Droom: België en Vlaanderen geroemd om beste systeem ter bestrijding van verkeersongevallen dankzij vereenvoudigde verkeerswetgeving, aangepaste infrastructuur en kordate, effectieve handhaving**
- **2016: Veiligheidsconferentie Verkeersveiligheid provincie Antwerpen**

Panelgesprek

- 1. Helmut Paris**
Adviseur MOW en verkeerspsycholoog
- 2. Wouter Van den Berghe**
Directeur Kenniscentrum Verkeersveiligheid BIVV
- 3. Kris Peeters**
Mobiliteitsexpert en auteur
- 4. Stijn Daniels**
Professor in de Mobiliteitswetenschappen UHasselt
- 5. Miguel Ureel**
Eerste substituut Procureur des Konings parket Antwerpen afdeling Mechelen
- 6. Anne De Groof**
Substituut Procureur des Konings parket Antwerpen afdeling Antwerpen
- 7. Jef Vermeiren**
Vader van verkeersslachtoffer Nick Vermeiren
- 8. Tom D'Hollander**
Voorzitter Voetgangersbeweging
- 9. Luc Geens**
Korpschef politiezone Heist
- 10. Koen Van Wonterghem**
Gedelegeerd bestuurder vzw Ouders van Verongelukte Kinderen

Vragen panelgesprek:

1. Doelstelling

a) *Verkeersveiligheid: Provincie Antwerpen, kies radicaal voor ZERO want voor meer doen we het niet!* is de centrale doelstelling uit deze openingsrede. Het opzet is duidelijk: van Antwerpen de meest verkeersveilige provincie maken. Tegen ten laatste 2030 mogen in Antwerpen geen doden of zwaargewonden meer vallen door en in het verkeer. Tot dan moet het aantal doden en zwaargewonden minstens dalen met 10%/ jaar. Is een dergelijke doelstelling volgens u opportuun, wenselijk, noodzakelijk?

b) Bent u voor de invoering van nultolerantie voor rijden onder invloed van drank of drugs? Als harde norm of als richtsnoer?

Vragen panelgesprek:

2. Mens

a) Weten hoe het moet in het verkeer staat niet steeds gelijk aan consequent daarnaar handelen. Nogal wat weggebruikers vinden verkeersonveilig gedrag (zoals te snel rijden) vrij aanvaardbaar. Hoe verklaart u dit?

b) Bent u voorstander van een periodiek vervolg-rijexamen na verloop van tijd (10? 15? jaar?). Een mogelijkheid kan een online test zijn voor elke chauffeur voor wat het theoretisch gedeelte betreft en een “gestuurde” ad random selectie voor het praktisch rijexamen. In die zin dat degenen die het praktisch examen moeten overdoen blind worden geselecteerd binnen de groep van chauffeurs die het voorbije jaar een ongeval hebben veroorzaakt c.q. één of meer veroordelingen hebben opgelopen.

Vragen panelgesprek:

3. Voertuig

- a) Wat zijn uw verwachtingen m.b.t. de driverless car? Welke randvoorwaarden moeten daarvoor nog bijkomend worden vervuld?

- b) Welke andere maatregelen acht u noodzakelijk op het niveau van voertuigen om in de nabije toekomst het aantal verkeersslachtoffers drastisch te doen dalen en zo snel als mogelijk tot nul te herleiden?

- c) Bent u voorstander van de invoering van de verplichting dat alle nieuwe voertuigen voorzien moeten zijn van alle (betaalbare) technologische systemen die voertuigen slimmer en vooral veel veiliger maken?

Vragen panelgesprek:

4. Infrastructuur

- a) Hoe kan volgens u de verkeersveiligheid door aangepaste en slimme weginfrastructuur verbeterd worden?
- b) Wat zijn volgens u de prioriteiten?
- c) Kan u voorbeelden geven van zogenaamde quick wins?

Vragen panelgesprek:

5. Handhaving

- a) Welke handhavingsinstrumenten zijn volgens u het meest effectief?
- b) Bent u voor of tegen strengere straffen voor recidivisten?
- c) Wat zijn volgens u de grootste pijnpunten op het vlak van handhaving?
- d) Welke maatregel zou u afschaffen c.q. invoeren mocht u daar (alleen) over kunnen beslissen?